

Hàng nghìn sản phẩm 'đội lốt hàng Việt Nam': Ngành Hải quan vào cuộc quyết liệt

08:22 27/05/2025

Trong thời gian ngắn, ba vụ việc vi phạm nghiêm trọng liên quan đến gian lận xuất xứ, ghi nhãn sai lệch và xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ đã bị phát hiện.

Trong bối cảnh nền kinh tế hội nhập sâu rộng, việc bảo vệ thương hiệu quốc gia và duy trì uy tín xuất xứ hàng hóa Việt Nam càng trở nên cấp thiết. Cục Hải quan, lực lượng điều tra chống buôn lậu đã triển khai Chuyên đề 66/CĐ-ĐTCTB, qua đó, các đơn vị chức năng kịp thời phát hiện ba vụ việc điển hình, gây chú ý đặc biệt vì tính chất tinh vi và hậu quả tiềm tàng nếu không bị ngăn chặn kịp thời.

Lực lượng chức năng phối hợp bắt giữ nhiều hàng hóa vi phạm nguồn gốc xuất xứ

Thứ nhất, hải quan phát hiện hàng quá cảnh ẩn chứa giày dép "Made in Viet Nam" giả mạo. Cụ thể, ngày 24/4/2025, tại bãi kiểm tra hàng hóa thuộc khu vực cửa khẩu quốc tế Hữu Nghị (Lạng Sơn), Tổ công tác thuộc Đội 1 - Chi cục Điều tra chống buôn lậu phối hợp với Chi cục Hải quan khu vực VI đã tiến hành kiểm tra một lô hàng quá cảnh từ Trung Quốc đi Lào. Do có dấu hiệu vi phạm trong

khai báo hải quan, lô hàng được chọn làm mẫu kiểm tra chuyên sâu.

Mặc dù doanh nghiệp khai báo rằng lô hàng gồm 35 mục hàng, kết quả thực tế cho thấy chỉ 2 mục phù hợp khai báo. Phần lớn còn lại – 33 mục hàng tồn tại nhiều sai phạm như: khai sai nhãn hiệu, không rõ xuất xứ, hàng hóa thừa thiếu hoặc hoàn toàn không có thật.

Đặc biệt nghiêm trọng là việc phát hiện đến 91 mục hàng không hề được khai báo, trong đó có 23 mục chứa hơn 5.000 sản phẩm (giày dép, áo thể thao, túi, đồng hồ...) có dấu hiệu vi phạm quyền sở hữu trí tuệ. Trong số đó, khoảng 2.000 sản phẩm, bao gồm 1.700 đôi giày, dép được dán tem nhãn "Made in Viet Nam". Nếu không bị phát hiện, số hàng hóa này sẽ được đưa qua Lào, tiếp tục lưu thông và gây thiệt hại nghiêm trọng cho uy tín hàng hóa Việt Nam.

Cho đến nay, vụ việc đang được cơ quan Hải quan tiếp tục xác minh, làm rõ để xử lý nghiêm theo quy định pháp luật hiện hành.

Thứ hai, hải quan phát hiện lô dép Crocs và áo Chanel giả tại Móng Cái. Chỉ chưa đầy một tháng sau, ngày 13/5/2025, một vụ việc tương tự xảy ra tại khu vực cửa khẩu quốc tế Móng Cái (Quảng Ninh). Tổ công tác của Chi cục Điều tra chống buôn lậu (Đội 1) tiếp tục phối hợp với Hải quan khu vực VIII để kiểm tra lô hàng quá cảnh đi Campuchia do Công ty X đứng tên đăng ký.

Theo hồ sơ khai báo ngày 11/5/2025, doanh nghiệp cho biết hàng hóa gồm 11 mục hàng. Tuy nhiên, kiểm tra thực tế cho thấy chỉ 2 trong số đó trùng khớp với khai báo. 9 mục còn lại có số lượng ít hơn, một phần khác không được khai báo.

Đáng chú ý, tổ công tác phát hiện thêm 25 mục hàng không có trong tờ khai. Trong đó, 3 mục hàng có dấu hiệu xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ gồm: 3.200 đôi dép sục nhựa gắn nhãn hiệu Crocs (ghi "Made in Viet Nam") và 1.720 chiếc áo thun gắn nhãn Chanel, Dior, Loewe (ghi "Made in Thailand").

Những sản phẩm mang nhãn hiệu nổi tiếng này nếu lọt ra thị trường quốc tế sẽ không chỉ làm sai lệch nguồn gốc mà còn ảnh hưởng đến quyền lợi của các chủ sở hữu thương hiệu chính hãng và hình ảnh thương mại của Việt Nam nói riêng, khu vực ASEAN nói chung.

Cơ quan Hải quan hiện tiếp tục điều tra để xác định rõ trách nhiệm pháp lý và áp dụng biện pháp xử lý phù hợp.

Vụ việc thứ ba xảy ra ngày 10/5/2025, tại Cửa khẩu Chi Ma – Lạng Sơn. Tổ công tác thuộc Chi cục Điều tra chống buôn lậu phối hợp với Hải quan khu vực VI đã kiểm tra một lô hàng nhập khẩu theo loại hình E31 (nhập nguyên liệu để sản

xuất hàng xuất khẩu) của một doanh nghiệp đăng ký trụ sở tại Hà Nội.

Theo khai báo, doanh nghiệp nhập khẩu 57 mục hàng nguyên liệu. Nhưng thực tế kiểm tra phát hiện 53 trong số đó dán tem ghi thông tin hàng hóa, nhà sản xuất, thông số kỹ thuật... mà không hề thể hiện xuất xứ hàng hóa. Hơn nữa, tại thời điểm kiểm tra, không có tài liệu kèm theo chứng minh nguồn gốc hàng hóa nhập khẩu.

Hành vi này vi phạm nghiêm trọng quy định ghi nhãn hàng hóa và có thể bị lợi dụng để hợp thức hóa đầu vào cho các sản phẩm xuất khẩu gây rủi ro về gian lận xuất xứ. Sau khi xác minh, cơ quan Hải quan đã ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính và buộc doanh nghiệp đưa toàn bộ hàng hóa vi phạm ra khỏi lãnh thổ Việt Nam.

Theo Cục Hải quan, các hành vi gian lận ngày càng tinh vi, có tổ chức, thường lợi dụng hình thức quá cảnh hoặc nhập nguyên liệu sản xuất để hợp thức hóa xuất xứ hàng hóa. Những hành vi này không chỉ vi phạm pháp luật mà còn gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến uy tín thương hiệu quốc gia, làm méo mó cạnh tranh thương mại và có thể dẫn đến các rủi ro trong quan hệ kinh tế quốc tế. Vì vậy, để ngăn chặn triệt để, Cục Hải quan đã và đang phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng trong và ngoài ngành. Đồng thời, đơn vị tăng cường áp dụng công nghệ, phân tích dữ liệu, sàng lọc trọng điểm để kịp thời phát hiện các hành vi khai báo sai, ghi nhãn không đúng, hoặc mập mờ xuất xứ.

Trên thực tế, bên cạnh sự vào cuộc quyết liệt của cơ quan Hải quan, vẫn cần sự hợp tác chủ động từ doanh nghiệp và các tổ chức liên quan. Bởi lẽ, một môi trường kinh doanh lành mạnh không thể được xây dựng nếu thiếu tính trung thực trong kê khai, minh bạch trong nguồn gốc, và ý thức trách nhiệm về thương hiệu quốc gia.

Ngoài ra, trong bối cảnh các quốc gia ngày càng tăng cường kiểm soát thương mại xuyên biên giới, việc Việt Nam chủ động siết chặt quản lý không chỉ bảo vệ thị trường trong nước mà còn khẳng định sự nghiêm túc trong hội nhập và thực thi các cam kết quốc tế về thương mại.

Theo chinhphu.vn